

Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2016/2017

Innehåll

Inledning	4
Statsrådsberedningen	5
Arbetsmarknadsdepartementet	6
Stödet för extratjänster utvidgas.....	6
Träffsäkrare nystartsjobb införs	6
Höjt tak för lönebidrag och tolkstöd för personer med funktionsnedsättning.....	7
Finansdepartementet	8
Tydligare tillståndsgivning enligt lotterilagen.....	8
Nytt regelverk om upphandling	9
Nya regler mot insiderbrott och annat marknadsmissbruk	9
Ändrade regler på elskatteområdet	10
Sänkt reklamskatt	10
Lika beskattning av dieselbränsle i jordbruk, skogsbruk och vattenbruk	11
Höjd skatt på alkohol.....	11
Omsättningsgräns för mervärdesskatt införs	11
Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer	12
Ändrade regler för representationsavdrag för måltider	12
Den statliga inkomstskatten	12
Nedsatt förmånsvärde för vissa miljöanpassade bilar	13
Komplettering av RUT-avdraget.....	13
Höjd beloppsgräns vid avdrag för resor	13
Ändrade skatteregler vid försäljning av bostad.....	14
Golv för statslåneräntan i skattelagstiftningen	14
Avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder	15
Tidpunkten för värdeöverföring vid koncernbidrag fastställs	15
Ändrade regler för tidigare års underskott.....	15
Ett svenskt tonnagebeskattningssystem införs	16
Ändrade regler om beskattningsinträde vid fusion och fission	16
Växa-stöd för den först anställda – sänkta arbetsgivaravgifter för enskilda näringsidkare	16
Försvarsdepartementet	18
Justitiedepartementet	19
Förbättrade möjligheter till skuldsanering	19
Stärkt rätt för misstänkta och tilltalade att få tillgång till sin försvarare	20
Krav på rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy inom stora företag	20
Åtgärder för mer likvärdiga asylansökningar inom EU	21
Falska polisbilar ska bort från gatorna	22
Utökade möjligheter för migrationsdomstolar att överlämna mål	22
Stärkt konsumentskydd på bolånemarknaden.....	23

Nytt regelverk för kollektiv förvaltning av upphovsrätt	23
Ny lag om kvarstad på bankmedel inom EU	24
Kulturdepartementet	25
Statsbidrag till film	25
Nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering	25
Möjlighet till långsiktigt stöd för verksamhet som värnar demokratin	26
Miljö- och energidepartementet	27
Användningen av plastbärkassar ska minska	27
Regler för en mer samlad torvprovning.....	27
Nya förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen	28
Ändringar i SMHI:s instruktion	28
Laponiaförvaltningen – fortsatt giltighet av förordningen	29
Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet.....	29
Näringsdepartementet	30
Skadestånd för konkurrensöverträdelser	30
Investeringsstöd för hyres- och studentbostäder.....	31
Nya regler för upphandling av vissa kollektivtrafiktjänster	31
Krav på installationer för alternativa drivmedel	32
Ändrad jaktlag för snabbare domstolsbeslut.....	32
Utvidgad skyldighet att anmäla växtskadegörare	32
Socialdepartementet	33
Höjning av riksnormen för beräkning av försörjningsstöd.....	33
Reformerat bilstöd till personer med funktionshinder	34
Utbildningsdepartementet	35
Nya regler om särskild kvot vid urval till fristående skolor	35
Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux.....	36
En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap	36
Kommuner ska samarbeta om regionalt yrkesvux	37
Utbildningssatsning för anställda inom äldreomsorgen eller hälso- och sjukvården.....	37
Ändrade regler om slutbetyg och undervisningstid inom vuxenutbildningen.....	38
Utrikesdepartementet	39

Inledning

Den här sammanställningen innehåller ett urval av de lagar och förordningar som träder i kraft under andra halvåret 2016 eller en tid därefter, både sådana som är nya och ändringar i befintliga.

Lagar och förordningar anger spelreglerna för vårt samhälle. En ny lag blir till genom att regeringen lämnar ett förslag, en proposition, till riksdagen. Efter att något av riksdagens utskott har bearbetat propositionen fattar riksdagen beslut om den nya lagen. Därefter utfärdar regeringen lagen, vilket innebär att den publiceras och blir känd. En ny förordning kan regeringen själv besluta om utan att lägga fram den för riksdagen.

Både lagar och förordningar publiceras i Svensk författningssamling (SFS). Varje lag och förordning har ett unikt nummer i SFS.

Om du vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar du information på www.lagrummet.se. Lagrummet är en gemensam webbplats för den offentliga förvaltningens rättsinformation och länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar och statliga myndigheter.

Lagstiftningsprocessen finns beskriven under rubriken *Så styrs Sverige* på www.regeringen.se.

Den här sammanställningen kan laddas ner på www.regeringen.se. Vid publicering har vissa lagar ännu inte hunnit få några SFS-nummer. Det gäller nummer som slutar på ”000” (exempel 2016:000).

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet: www.lagrummet.se

Regeringens och Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se

Regeringskansliets rättsdatabaser: <http://rkrattsbaser.gov.se>

Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen har ansvar att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet. I Statsrådsberedningen finns statsministerns kansli och samordnings- och energiministerns kansli. Därutöver finns samordningskansliet, förvaltningschefens kansli, rättschefens kansli, granskningskansliet och kansliet för samordning av EU-frågor. I statsministerns kansli ingår även Innovationsrådets kansli.

Kontakt

Presskontakter hos statsminister Stefan Löfven:

Pressekreterare Ingela Nilsson

Tfn 072-551 41 16

Pressekreterare Jonatan Holst

Tfn 072-227 85 35

Presskontakt hos samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan:

Pressekreterare Gunilla Hjalmarsen

Tfn 072-545 70 79

Till årsskiftet 2016/2017 träder inga lagar i kraft inom Statsrådsberedningens ansvarsområden.

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet ansvarar för frågor som rör en väl fungerande arbetsmarknad. Hit hör insatser för unga i jobb, matchning, arbetsmarknads-politiska program, arbetslöshetsförsäkringen samt frågor om arbetsrätt och arbetsmiljö, så att alla människor har möjlighet att delta i arbetslivet med goda arbetsvillkor. Departementet har också samordningsansvar för nyanländas etablering.

Kontakt

Presskontakt hos arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson:
Pressekreterare Natali Sial
Tfn 072-520 54 49

Stödet för extratjänster utvidgas

Ändring: Förordningen (2015:503) om särskilt anställningsstöd

SFS: 2016:926

Ikraftträdande: 1 december 2016

Stödet för extratjänster utökas till att omfatta 100 procent av en anställning i stället för 75 procent. Samtidigt höjs handledarstödet för de första tre månaderna av en anställning. Stödet för extratjänster ska kunna omfatta alla arbetsuppgifter i svenska myndigheter utom de som utgör ett led i verksamhet som går ut på att erbjuda varor eller tjänster på en marknad. Målgruppen utvidgas till att även omfatta nyanlända.

Träffsäkrare nystartsjobb införs

Ändring: Förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

SFS: 2016:1274

Ikraftträdande: 1 februari 2017

Ändringarna innebär bland annat att den längsta stödtiden för anställning av nystartsjobb förkortas till två år. En ersättningstrappa införs, vilket innebär att ersättningsnivån som huvudregel bestäms utifrån tiden som den som ska anställas har varit frånvarande från arbetsmarknaden. Förändringarna innebär även att arbetsgivare som anställer nyanlända alltid kan få en subvention på 2,5 gånger arbetsgivaravgiften.

Samtidigt införs krav på att arbetsgivare som anställer med stöd för nystartsjobb ska lämna lön och andra anställningsförmåner enligt kollektivavtal eller lön och andra anställningsförmåner som i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen.

Höjt tak för lönebidrag och tolkstöd för personer med funktionsnedsättning

Ändring: Förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

SFS: 2016:1275

Ikraftträdande: 1 februari 2017

Taket för den bidragsgrundande lönekostnaden för anställningar med lönebidrag höjs från 16 700 kronor till 17 100 kronor. Samtidigt höjs taket på stödet för tolk åt syn- och hörselskadade som tar del av fortbildning eller för inläsning av ljudmedier inom facklitteratur till synskadade som tar del av fortbildning.

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för frågor som rör statens ekonomi. Det handlar om samordning av statens budget, prognoser och analyser, skattefrågor samt styrning och förvaltning av statens verksamhet. Dessutom ansvarar departementet för frågor som rör finansmarknad och konsumentlagstiftning.

Kontakt

Presskontakter hos finansminister Magdalena Andersson:

Pressekreterare Fredrik Kornebäck

Tfn 072-543 84 87

Pressekreterare Gösta Brunnander

Tfn 072-544 28 66

Presskontakt hos civilminister Ardalan Shekarabi:

Pressekreterare Peter Skeppström

Tfn 072-556 06 40

Presskontakt hos finansmarknads- och konsumentminister Per Bolund:

Pressekreterare Anna Söderström

Tfn 072-532 17 13

Tydligare tillståndsgivning enligt lotterilagen

Ändring: Lotterilagen (1994:1000)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:8 Tydligare tillståndsgivning enligt lotterilagen

SFS: 2016:1222

Ikraftträdande: 1 januari 2017

I lotterilagen tydliggörs att regeringen endast kan bevilja tillstånd att anordna lotteri för spelföretag som ägs av staten eller spelföretag där staten har det rättsligt bestämmande inflytandet. Tillstånd som beslutas av en kommunal nämnd, länsstyrelsen eller Lotteriinspektionen kan fortfarande ges till andra aktörer. Det införs en åldersgräns på 18 år för att delta i tillståndspliktigt lotteri och ett generellt krav om att den som anordnar lotteri ska säkerställa att sociala och hälsomässiga skyddshänsyn tas. Det införs även krav på att måttfullhet ska iakttas vid marknadsföring av lotterier till konsumenter och på att sådan marknadsföring inte särskilt får riktas till barn och ungdomar under 18 år.

Nytt regelverk om upphandling

Nya lagar: Lag om offentlig upphandling och lag om upphandling inom försörjningssektorerna samt lag om upphandling av koncessioner

Beslutsunderlag: Prop.2015/16:195 Nytt regelverk om upphandling

SFS: 2016:1145, 2016:1146 och 2016:1147

Ikraftträdande: 1 januari 2017

De nya lagarna genomför tre EU-direktiv på upphandlingsområdet och ersätter lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Det införs också en lag om upphandling av koncessioner. Flera bestämmelser i de nya lagarna syftar till att förenkla förfarandet vid upphandling och göra det mer flexibelt, exempelvis genom konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap. Det blir obligatoriskt att kommunicera elektroniskt vid upphandlingar. Det införs också bestämmelser om att reservera kontrakt för skyddade verkstäder eller yrkesmässig integration. Lagen om upphandling av koncessioner innehåller bestämmelser om upphandling av byggkoncessioner och tjänstekoncessioner. I samtliga lagar finns som tidigare bestämmelser som reglerar upphandling såväl över som under de tröskelvärden som anges i direktiven.

Nya regler mot insiderbrott och annat marknadsmissbruk

Nya lagar: Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning och lag om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:22 Effektiv bekämpning av marknadsmissbruk

SFS: 2016:1306, 2016:1307, 2016:1316 och 2016:1317

Ikraftträdande: 1 februari 2017

De nya reglerna ökar förutsättningarna för en mer effektiv bekämpning av marknadsmissbruk och ger Finansinspektionen fler utredningsbefogenheter och en möjlighet att besluta om administrativa sanktioner på marknadsmissbruksområdet. På straffrättens område skärps straffskalorna för grova marknadsmissbruksbrott. Bestämmelser införs om samarbete mellan Finansinspektionen och Ekobrottsmyndigheten. Det införs även nya sekretessregler, inklusive ett skydd för så kallade visselblåsare som anmäler en misstänkt överträdelse av marknadsmissbruksförordningen till Finansinspektionen.

Ändrade regler på elskatteområdet

Ändringar: Lagen (1994:1776) om skatt på energi, skatteförfarandelagen (2011:1244), förordningen (2010:178) om skatt på energi och förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1072, 2016:1075, 2016:1080 och 2016:1082

Ikraftträdande: 15 december 2016 och 1 januari 2017

För att uppfylla EU-rättens statsstödsregler införs regler på elskatteområdet om att offentliggöra uppgifter om företag som ges statligt stöd i större omfattning. Företag som är i svårigheter eller är föremål för återkrav av olagligt statligt stöd kommer inte att få statligt stöd. Reglerna innebär att det endast kommer att finnas en energiskattesats på el och att lägre skattenivåer uppnås genom avdrag eller återbetalning. Vissa större datacenter (datorhallar) kommer att omfattas av den lägre energiskattenivån på 0,5 öre per förbrukad kilowattimme som redan gäller för bland annat tillverkningsprocess i industriell verksamhet. De som förbrukar el för dessa ändamål i större omfattning kan ansöka om registrering som frivilligt skattskyldiga. Den så kallade Norrlandsskattesatsen ersätts med en nedsättning av skattenivån med 9,6 öre per kilowattimme.

Sänkt reklamskatt

Ändring: Lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1068

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär att skattesatsen för annonser som följer med en allmän nyhetstidning eller en så kallad periodisk publikation sänks från 3 procent till 2,5 procent. Skattesatsen för övriga annonser och reklam sänks från 8 procent till 7,65 procent. Gränsen för återbetalning av reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation höjs från ett belopp motsvarande en skattepliktig omsättning på högst 50 miljoner kronor, till 75 miljoner kronor för ett helt år. Gränsen för redovisningsskyldighet för reklamskatt för övriga annonser och reklam höjs från 20 000 kronor till 60 000 kronor.

Lika beskattning av dieselbränsle i jordbruk, skogsbruk och vattenbruk

Ändring: Lagen (1994:1776) om skatt på energi

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1072 och 2016:1079

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär att dieselbränsle som används i skepp och båtar inom yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet ska beskattas på samma sätt som dieselbränsle som används i arbetsmaskiner inom dessa sektorer. Innan ändringen beskattades dieselbränsle i skepp och båtar högre än dieselbränsle i arbetsmaskiner.

Höjd skatt på alkohol

Ändring: Lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Beslutsunderlag: Prop. 2017/17:01 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1071

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär att punktskatten på sprit höjs med 1 procent och på övriga alkoholdrycker med 4 procent. Den ökade skatten innebär prisökningar på cirka 25 öre för en flaska öl, cirka 95 öre för en flaska vin och knappt 2 kronor för en flaska sprit. Motivet bakom höjningen är det övergripande målet för den svenska alkoholpolitiken att främja folkhälsan.

Omsättningsgräns för mervärdesskatt införs

Ändring: Mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1069

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär att en omsättningsgräns för mervärdesskatt införs. Syftet är att minska den administrativa bördan för mindre verksamheter med liten omsättning, exempelvis mikroproducenter av förnybar el. Omsättningsgränsen kan tillämpas av beskattningsbara personer vars omsättning inte överstiger 30 000 kronor exklusive mervärdesskatt under innevarande beskattningsår och som inte heller

under något av de två föregående åren har haft högre omsättning. Den som kan tillämpa omsättningsgränsen är skattebefriad och behöver inte registrera sig för eller redovisa mervärdesskatt. Den som är skattebefriad saknar avdragsrätt för ingående skatt.

Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Ändring: Mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1078

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär att mervärdesskatten sänks från 25 procent till 12 procent på reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne.

Ändrade regler för representationsavdrag för måltider

Ändringar: Inkomstskattelagen (1999:1229) och mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055 och 2016:1069

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Vid inkomstbeskattningen slopas avdragsrätten för representationsutgifter som avser lunch, middag, supé eller annan förtäring, utom för enklare förtäring av mindre värde. Avdraget för mervärdesskatt vid representationsmåltider utökas så att avdraget högst får uppgå till mervärdesskatten på 300 kronor per person och tillfälle.

Den statliga inkomstskatten

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär att den nedre och övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster räknas upp med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet för

beskattningsåret 2017. Den nedre skiktgränsen uppgår därmed till 438 900 kronor och den övre skiktgränsen till 638 500 kronor för 2017.

Nedsatt förmånsvärde för vissa miljöanpassade bilar

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för vissa miljöanpassade bilar förlängs med fyra år och gäller därmed till och med den 31 december 2020. Den maximala nedsättningen sänks samtidigt från 16 000 kronor till 10 000 kronor.

Komplettering av RUT-avdraget

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

RUT-avdraget utvidgas till att omfatta reparation och underhåll av vitvaror som utförs i bostaden (så kallat REP-avdrag). Med vitvaror avses till exempel tvättmaskin, kyl, frys och spis. Avdraget gäller oavsett om anläggningarna är inbyggda eller fristående. Skattereduktionen är en del i RUT-avdraget med den subventionsgrad och de förutsättningar i övrigt som gäller för RUT-avdrag.

Höjd beloppsgräns vid avdrag för resor

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär att beloppsgränsen för när utgifter för resor till och från arbetet får dras av höjs från 10 000 kronor till 11 000 kronor.

Ändrade skatteregler vid försäljning av bostad

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:25 Ändrade regler för uppskov med kapitalvinst vid avyttring av privatbostad

SFS: 2016:000

Ikraftträdande: 1 januari 2017

De ändrade reglerna innebär att taket på uppskov vid försäljning av privatbostäder slopas för försäljningar som sker under perioden 21 juni 2016–30 juni 2020. Metoden för att beräkna uppskovets storlek vid köp av billigare bostad ändras så att uppskovet beräknas som en kvotandel av vinsten. Detta gäller även för försäljningar som sker från och med den 21 juni 2016 men utan tidsbegränsning framåt i tiden. Syftet är att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Golv för statslåneräntan i skattelagstiftningen

Ändringar: Lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader och inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:24 Golv för statslåneräntan i skattelagstiftningen

SFS: 2016:1237, 2016:1238 och 2016:1239

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Statslåneräntan används som referensränta inom skattelagstiftningen, bland annat i bestämmelserna om ränteavdragsbegränsningar i näringsverksamhet, schablonintäkt vid avsättning till periodiseringsfond, fördelningsbelopp vid räntefördelning, skatteunderlag för avkastningsskatt på pensionsmedel och värdering av bilförmån och ränteförmån. För att undvika oklarheter om hur bestämmelserna ska tillämpas och för att förhindra att bestämmelserna får oavsedda effekter om den genomsnittliga statslåneräntan eller statslåneräntan vid utgången av november blir noll eller negativ, införs bestämmelser om golv för statslåneräntan i skattelagstiftningen. Två olika nivåer på golven införs, 0 respektive 0,5 procent.

Avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Det införs regler som innebär att ränteutgifter på efterställda skulder, som får ingå i kapitalbasen vid tillämpning av regelverket om kapitaltäckning, inte får dras av. Avdragsförbudet gäller för bland annat banker och andra kreditinstitut, värdepappersbolag, betalningsinstitut, vissa fondbolag samt försäkringsföretag.

Tidpunkten för värdeöverföring vid koncernbidrag fastställs

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Det införs en regel som innebär att värden motsvarande koncernbidraget ska föras över från givaren till mottagaren senast den dag som givaren ska lämna inkomstdeklaration.

Ändrade regler för tidigare års underskott

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1055

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Reglerna om tidigare års underskott och beloppsspärren ändras i vissa fall när det gäller kapitaltillskott som lämnas till ett underskotts företag. Det gäller i det fall då kapitaltillskottet helt eller delvis har medfört en ägarförändring och förvärvaren genom kapitaltillskottet har fått en tillgång av verkligt och särskilt värde.

Ett svenskt tonnagebeskattningssystem införs

Ändringar: Inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:127 Ett svenskt tonnagebeskattningssystem

SFS: 2016:887 och 2016:888

Ikraftträdande: 20 oktober 2016

Ett system med tonnagebeskattning införs i Sverige. Tonnagebeskattning innebär att inkomsten från kvalificerad rederiverksamhet beräknas schablonmässigt utifrån fartygens volym. Den schablonmässigt beräknade inkomsten beskattas med den gällande skattesatsen. Företag som vill att rederiverksamheten ska tonnagebeskattas i stället för att beskattas konventionellt ska ansöka om godkännande för tonnagebeskattning i förväg. Reglerna kan tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2016.

Ändrade regler om beskattningsinträde vid fusion och fission

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:7 Ändrade regler om beskattningsinträde vid fusion och fission

SFS: 2016:1202

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Enligt reglerna om beskattningsinträde ska värdet på tillgångar och förpliktelser som för första gången ska beskattas i Sverige beräknas på visst sätt. Ändringen innebär att beräkningen av värdet av vissa tillgångar och förpliktelser vid beskattningsinträde genom fusion och fission ändras. De tillgångar och förpliktelser som berörs är lager av finansiella instrument och vissa förpliktelser som utgör finansiella instrument.

Växa-stöd för den först anställda – sänkta arbetsgivaravgifter för enskilda näringsidkare

Ändring: Lag om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021 och skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1053 och 2016:1075

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ett tillfälligt så kallat växa-stöd införs för enskilda näringsidkare som anställer en första person. Reglerna innebär att enskilda näringsidkare som inte har haft någon anställd sedan den 1 januari 2016 och som anställer en person efter den 31 mars 2016, endast behöver betala ålderspensionsavgiften på 10,21 procent på ersättningen till den anställda under de tolv första månaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt behöver inte betalas. Sänkningen av arbetsgivaravgifterna gäller till den del ersättningen inte överstiger 25 000 kronor per månad. Anställningen ska omfatta minst tre månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Reglerna gäller till och med den 31 december 2021.

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet ansvarar för Sveriges militära försvar och dess stödmyndigheter. Departementet planerar på strategisk nivå internationella insatser och säkerhetsfrämjande verksamhet och ger uppdrag till myndigheterna att genomföra samt följa upp dessa insatser.

Kontakt

Presskontakt hos försvarsminister Peter Hultqvist:
Pressekreterare Marinette Nyh Radebo
Tfn 072-238 77 44

Till årsskiftet 2016/2017 träder inga lagar i kraft inom Försvarsdepartementets ansvarsområden.

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet lagstiftar på en rad olika områden, som statsrätt och allmän förvaltningsrätt, civilrätt, processrätt, straffrätt samt migrations- och asylrätt. De lagar och förordningar som träder i kraft i samband med årsskiftet speglar spridningen av departementets ansvarsområden.

Kontakt

Pressamordnare i Justitiedepartementet:

Miriam Abu Eid

Tfn 072-216 95 65

Presskontakt hos justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Pressekreterare Adriana Haxhimustafa

Tfn 070-266 31 05

Presskontakt hos inrikesminister Anders Ygeman:

Pressekreterare Fredrik Persson

Tfn 072-214 10 58

Förbättrade möjligheter till skuldsanering

Nya lagar: Skuldsaneringslag och lag om skuldsanering för företagare

Ändringar: Brottsbalken, lagen (1936:81) om skuldebrev, kreditupplysningslagen (1973:1173) m.fl. lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:125 Skuldsanering – förbättrade möjligheter för överskuldsatta att starta om på nytt

SFS: 2016:675-2016:688

Ikraftträdande: 1 november 2016

En ny skuldsaneringslag införs för att ge fler så kallade evighetsgäldenärer möjlighet att ansöka om och genomgå skuldsanering. Lagen innebär bland annat att det ska bli lättare att ansöka om skuldsanering, att det ska göras en mer nyanserad bedömning av om skuldsanering ska beviljas och att juni och december ska vara betalningsfria månader för den som har beviljats skuldsanering. Det ska också gå snabbare än hittills att ta sig igenom skuldsaneringsförfarandet. Det införs även en lag om skuldsanering för företagare som ska minska riskerna med företagande och ge fler företagare en möjlighet till en andra chans. Lagen innebär att en särskild form av skuldsanering (F-skuldsanering) ska erbjudas överskuldsatta

personer som är eller har varit engagerade i en näringsverksamhet som drivits på ett försvarligt och lojalt sätt.

Stärkt rätt för misstänkta och tilltalade att få tillgång till sin försvarare

Ändringar: Rättegångsbalken, lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare och häkteslagen (2010:611)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:187 Genomförande av EU:s försvarardirektiv

SFS: 2016:929-2016:931

Ikraftträdande: 27 november 2016

Lagändringarna, som krävs för att Sverige ska genomföra EU:s försvarardirektiv, innebär bland annat att ett barn som har frihetsberövats ska ha rätt att omedelbart få en närstående underrättad om skälen till detta. En misstänkt som är frihetsberövad och företräds av en offentlig försvarare, eller en privat försvarare som uppfyller motsvarande krav, får en oinskränkt rätt att träffa och samtala i enrum med sin försvarare. Detsamma ska gälla för annan kontakt i form av till exempel telefonsamtal eller brev mellan den frihetsberövade och dennes försvarare. För frihetsberövade som företräds av en privat försvarare som inte uppfyller de krav som ställs på en offentlig försvarare kan dessa rättigheter i undantagsfall begränsas.

Krav på rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy inom stora företag

Ändringar: Årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, aktiebolagslagen (2005:551) m.fl. lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:193 Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy

SFS: 2016:947-2016:957

Ikraftträdande: 1 december 2016

Reglerna innebär att alla stora företag ska upprätta en hållbarhetsrapport med upplysningar om hur företaget arbetar med bland annat miljö, mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Även

vissa koncerner ska hållbarhetsrapportera. Stora noterade bolag ska också i sin bolagsstyrningsrapport upplysa om den mångfaldspolicy som tillämpas för styrelsen när det gäller exempelvis ålder, kön och utbildning. Rapporteringskraven, som bygger på ett EU-direktiv, ska göra informationen om hur företag arbetar med hållbarhetsfrågor mer öppen och jämförbar.

Åtgärder för mer likvärdiga asylansökningar inom EU

Ändringar: Utlänningslagen (2005:716), lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn, lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:17 Genomförande av det omarbetade asylprocedurdirektivet

SFS: 2016:1240-2016:1245

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Syftet med direktivet är att se till att alla medlemsstater i EU behandlar asylansökningar på liknande sätt. Det innebär bland annat att beslut om skydd ska fattas snabbare, att besluten ska vara mer rättvisa och hålla högre kvalitet. Den svenska lagstiftningen ligger redan till stora delar på den nivå som direktivet kräver, men inom vissa områden behöver svensk lag kompletteras för att Sverige fullt ut ska leva upp till direktivets krav.

Om Migrationsverket har fattat beslut om avvisning med omedelbar verkställighet och beslutet överklagas ska en migrationsdomstol pröva om avvisningen ska avbrytas tills vidare. Avvisning får då inte ske innan prövningen har gjorts. Samma sak ska gälla om ett beslut att inte bevilja ny prövning överklagas och frågan om ny prövning inte har avgjorts tidigare. Ändringarna innebär också att den asylsökande har rätt att få ett offentligt biträde om Migrationsverket beslutar att inte bevilja en ny prövning efter att ett beslut har överklagats. Detta gäller om den som överklagar befinner sig i Sverige och det inte är uppenbart att överklagandet inte kommer att bifallas.

Falska polisbilar ska bort från gatorna

Ny lag: Lag om skydd för vissa polisiära kännetecken på motorfordon och även en följdändring i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:18 Falska polisbilar

SFS: 2016:1122 och 2016:1123

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Lagen införs för att allmänheten ska kunna lita på att polisbilar körs av riktiga poliser. Den nya lagen innebär att Polismyndighetens och Säkerhetspolisens vapen och ordet polis bara ska få användas på riktiga polisfordon, om inte ägaren skaffat ett särskilt tillstånd. Om en fordonsägare använder något av de skyddade kännetecknen utan tillstånd ska polisen kunna beordra ägaren att ta bort dem från bilen. Ett sådant föreläggande ska få förenas med vite.

Utökade möjligheter för migrationsdomstolar att överlämna mål

Ändringar: Lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar och förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:27 Utökade möjligheter för migrationsdomstolar att överlämna mål

SFS: 2016:1138-2016:1140

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Efter 2015 års stora mottagande där 163 000 personer sökte asyl i Sverige har arbetsbördan för migrationsdomstolarna ökat dramatiskt. Lagändringarna gör att migrationsdomstolarna får ökade möjligheter att lämna över mål till andra förvaltningsdomstolar. Syftet är att förbättra migrationsdomstolarnas förutsättningar att hålla nere handläggningstiderna i migrationsmål.

Under 2017 förväntas migrationsdomstolarna ta emot över 30 000 asylmål jämfört med knappt 7 500 mål under 2015. En tillfällig reglering införs som gör det möjligt för migrationsdomstolarna att under tre år lämna över migrationsmål och även andra mål till förvaltningsdomstolar som handlägger dessa. En förutsättning för att mål ska få lämnas över är att det inte medför något betydande besvär för någon part. Från 1 januari 2020 begränsas möjligheten att lämna över mål till att enbart gälla migrationsmål mellan migrationsdomstolar.

Stärkt konsumentskydd på bolånemarknaden

Ny lag: Lag om verksamhet med bostadskrediter

Nya förordningar: Förordning om verksamhet med bostadskrediter och förordning om standardiserat EU-faktablad och beräkning av effektiv ränta vid bostadskrediter

Ändringar: Konsumentkreditlagen (2010:1846) m.fl. lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:197 Stärkt konsumentskydd på bolånemarknaden

SFS: 2016:1024-2016:1039

Ikraftträdande: 1 januari 2017

De nya reglerna syftar till att främja en välfungerande bolånemarknad och stärka konsumentskyddet på området. Konsumenten ska bland annat få tydligare information, bättre insyn i hur räntan bestäms och minst sju dagars betänketid att överväga ett erbjudande om en bostadskredit. En näringsidkare som lämnar eller förmedlar bostadskrediter ska ha tillstånd och personal med tillräcklig kunskap och kompetens. Det införs även skärpta regler för rådgivning om bostadskrediter. De nya reglerna bygger på EU:s bolånedirektiv.

Nytt regelverk för kollektiv förvaltning av upphovsrätt

Ny lag: Lag om kollektiv förvaltning av upphovsrätt

Nya förordningar: Förordning om tillsyn över kollektiv förvaltning av upphovsrätt

Ändring: Följdändringar i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar samt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:181 Kollektiv förvaltning av upphovsrätt

SFS: 2016:977-980

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Det nya regelverket gäller för organisationer som förvaltar upphovsrätt för till exempel musik och annat kreativt innehåll, så kallade kollektiva förvaltningsorganisationer. Syftet med regelverket är bland annat att skapa bättre förutsättningar för gränsöverskridande licensiering av musik. Reglerna ska också tydliggöra vad som krävs för att bli medlem i en kollektiv förvaltningsorganisation, vilket inflytande medlemmarna

ska ha över verksamheten och hur organisationerna får hantera ersättning till rättighetshavare. Regelverket innehåller också bestämmelser om hur villkor i licensavtal med användare får utformas.

Förändringarna bygger på ett EU-direktiv som bland annat syftar till att göra EU-ländernas regler mer lika. Det är Patent- och registreringsverket som ansvarar för tillsynen över att bestämmelserna i lagen följs. Bestämmelserna om tillsyn kompletteras av en ny förordning.

Ny lag om kvarstad på bankmedel inom EU

Ny lag: Lag om kvarstad på bankmedel inom EU

Ny förordning: Förordning om kvarstad på bankmedel inom EU

Ändringar: Lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) domstolsdatalagen (2015:728) samt flera förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:148 Kvarstad på bankmedel inom EU

SFS: 2016:757-760 och 2016:919-922

Ikraftträdande: 18 januari 2017

Det övergripande syftet med ändringarna är att underlätta för fordringsägare inom EU att driva in sina fordringsanspråk över gränserna. Lagen och förordningen innehåller kompletterande bestämmelser om till exempel vilka nationella förfaranderegler som ska gälla som komplement till EU-förordningen och vilken myndighet som ska vara behörig myndighet respektive informationsmyndighet.

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet ansvarar för frågor som rör kultur, medier, demokrati, mänskliga rättigheter nationellt, de nationella minoriteterna och det samiska folkets språk och kultur. Departementet ansvarar också för arbetet mot diskriminering samt för frågor som rör det civila samhället, trossamfund och begravningsverksamhet.

Kontakt

Presskontakt hos kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke:
Pressekreterare Kristoffer Talltorp
Tfn 072-542 80 32

Statsbidrag till film

Ny förordning: Förordning om statsbidrag till film

Beslutsunderlag: Prop. 2015/2016:132 Mer film till fler – en sammanhållen filmpolitik

SFS: 2016:989

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Den 1 januari 2017 upphör det nuvarande filmavtalet att gälla och något nytt avtal har inte ingåtts. Filmstöd ska från och med årsskiftet i stället fördelas enligt en ny förordning om statsbidrag till film. Den nya förordningen innebär att Stiftelsen Svenska Filminstitutet fördelar stöd till utveckling av svensk film och rörlig bild, stöd till produktion av svensk film, stöd till spridning och visning av film och stöd till annan filmkulturell verksamhet.

Nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Ändring: Diskrimineringslagen (2008:567)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:135 Ett övergripande ramverk för aktiva åtgärder i syfte att främja lika rättigheter och möjligheter

SFS: 2016:828

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Det blir utökade och tydligare krav på en arbetsgivare och utbildningsanordnare att arbeta systematiskt med aktiva åtgärder genom att under-

söka risker för diskriminering i verksamheten, analysera orsaker, vidta förebyggande och främjande åtgärder samt följa upp och utvärdera arbetet. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetsgivaren och utbildningsanordnaren ska enligt reglerna dokumentera arbetet med aktiva åtgärder varje år, men kravet att det ska ske i särskilda planer tas bort. Kravet på alla arbetsgivare att genomföra en kartläggning av kvinnors och mäns löner och andra anställningsvillkor utvidgas genom att det ska göras årligen i stället för vart tredje år.

Möjlighet till långsiktigt stöd för verksamhet som värnar demokratin

Ändring: Förordningen (2011:1508) om statsbidrag för verksamhet som värnar demokratin

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1248

Ikraftträdande: 18 januari 2017

Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag för verksamhet som värnar demokratin mot våldsbejakande extremism. I dag beviljas endast bidrag till projektverksamhet under högst tre år. Ändringen i förordningen innebär att det blir möjligt för ideella föreningar och stiftelser att få bidrag för en verksamhet med en långsiktig inriktning. Kravet är att organisationen kan visa att den uppnått positiva resultat när det gäller att minska antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer och att organisationen samverkar med minst en kommun.

Miljö- och energidepartementet

Miljö- och energidepartementet ansvarar för frågor som rör minskade klimatutsläpp, en giftfri vardag, en hållbar energianvändning och för att stärka den biologiska mångfalden på land och i vatten. Departementet ansvarar också för frågor som rör kretslopp och avfall, strålsäkerhet, skydd och skötsel av värdefull natur samt internationellt miljö- och energisamarbete.

Kontakt

Presskontakt hos miljöminister Karolina Skog:

Pressekreterare Hanna Björnfors

Tfn 072-500 92 11

Användningen av plastbärkassar ska minska

Ny förordning: Förordning om plastbärkassar

SFS: 2016:1041

Ikraftträdande: 13 december 2016

Enligt förordningen ska den som tillhandahåller plastbärkassar lämna information till konsumenter om plastbärkassars miljöpåverkan, fördelarna med en minskad förbrukning och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska förbrukningen. Det införs också krav på att den som tillverkar eller importerar plastbärkassar ska lämna uppgifter om hur många plastbärkassar som tillhandahålls på den svenska marknaden.

Med förordningen genomför Sverige EU:s direktiv om plastbärkassar. Naturvårdsverket är den myndighet som ska kontrollera att förbrukningen minskar och att målen för minskningen nås.

Regler för en mer samlad torvprovning

Ändringar: Miljöbalken, upphävande av lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, upphävande av förordningen (1985:626) om vissa torvfyndigheter, ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd m.fl. förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:178 En samlad torvprovning

SFS: 2016:991, 2016:993 och 2016:995-2016:999

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Lagändringarna innebär bland annat att torvlagen upphävs och att energitorv regleras på samma sätt som odlingstorv i miljöbalken. Torv används som bränsle (energitorv), men också för andra ändamål som odlingstorv, till exempel jordförbättringsmedel och stallströ. Energitorv har hittills omfattats av ett koncessionssystem, vilket innebär att mark kan tas i anspråk för torvutvinning utan fastighetsägarens samtycke. Ändringarna innebär att koncessionsrätten för energitorv tas bort.

Lagändringarna kräver också att det genomförs följdändringar i ett antal förordningar med koppling till torvlagen.

Nya förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen

Nya förordningar: Förordning om fluorerade växthusgaser och förordning om ozonnedbrytande ämnen

Ändring: Förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter, miljötillsynsförordningen (2011:13) och förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll

SFS: 2016:1128-2016:1132

Ikraftträdande: 1 januari 2017, men i fråga om bestämmelser om elcertifieringskrav och överträdelser den 1 juli 2017

Med anledning av en ny EU-förordning om fluorerade växthusgaser (f-gaser) har regeringen beslutat att den svenska förordningen om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen ersätts med två nya förordningar – en om f-gaser och en om ozonnedbrytande ämnen. De svenska bestämmelserna har sedan lång tid tillbaka inneburit mer långtgående restriktioner än inom EU. Dessa restriktioner överförs i huvudsak oförändrade till de nya förordningarna.

Ändringar i SMHI:s instruktion

Ändring: Förordningen (2009:974) med instruktion för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

SFS: 2016:1042

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär bland annat att Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) ska driva Nationellt kunskapscentrum för

klimateanpassning. SMHI ska även bedriva forskning och utveckling inom samtliga sina verksamhetsområden. I dag finns en sådan skyldighet endast för meteorologi och klimatologi, men inte för hydrologi och oceanografi. Dessutom ska SMHI få anställa professorer. Detta bidrar till att stärka SMHI:s forskningsprofil och möjlighet att attrahera internationell kompetens.

Laponiaförvaltningen – fortsatt giltighet av förordningen

Ändring: Förordning om fortsatt giltighet av Laponiaförordningen (2011:840)

SFS: 2016:1043

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär att Laponiaförordningens giltighetstid förlängs med två år, vilket ger den ideella föreningen Laponiatjuottjudus fortsatt rätt att förvalta världsarvet Laponia. Bakgrunden till förlängningen är att Laponiatjuottjudus har låtit genomföra en utvärdering av verksamheten som visar att Laponiatjuottjudus är en lyckad förvaltningsform av Laponia, inklusive driften av naturum. Efter att utredningen skickats på remiss tar regeringen ställning till om förvaltningsansvaret ska bli permanent.

Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet

Ändringar: Miljöprövningsförordningen (2013:251) m.fl. förordningar och förordningen (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid

SFS: 2016:1188-2016:1190 och 2016:1193-2016:1200

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Regeringen har beslutat om ändringar i ett antal förordningar för att förbättra det svenska genomförandet av industriutsläppsdirektivet. Ändringarna innebär i huvudsak att verksamhetsbeskrivningarna justeras för att bättre spegla direktivet och därigenom göra det lättare att klassa verksamheter enligt rätt verksamhetskod. En korrekt klassificering underlättar också Sveriges rapportering till Europeiska kommissionen.

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet har ansvar för frågor som rör bostäder och byggande, bolag med statligt ägande, it-politik, näringsliv, landsbygd, livsmedel, regional tillväxt, postfrågor samt transporter och infrastruktur.

Kontakt

Presskontakt hos närings- och innovationsminister Mikael Damberg:

Pressekreterare Ann Wolgers

Tfn 072-543 87 07

Presskontakt hos infrastrukturminister Anna Johansson:

Presskommunikatör Anamika Bhasker

Tfn 073-040 49 97

Presskontakt hos bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson:

Pressekreterare Agnetha Boström

Tfn 070-260 24 84

Presskontakt hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht:

Pressekreterare Maria Soläng

Tfn 072-206 19 47

Skadestånd för konkurrensöverträdelser

Ny lag: Konkurrensskadelag

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:9 Konkurrensskadelag

SFS: 2016:964

Ikraftträdande: 27 december 2016

Lagen innehåller regler om skadestånd för överträdelser av konkurrens- lagens och EUF-fördragets förbud mot konkurrensbegränsande sam- arbete, exempelvis karteller och missbruk av dominerande ställning. I lagen finns regler om vem som är skyldig att betala skadestånd, hur skadeståndet ska bestämmas och vad som gäller i domstol när en fråga om skadestånd prövas. En talan om skadestånd ska väckas i Patent- och marknadsdomstolen.

Investeringsstöd för hyres- och studentbostäder

Ny förordning: Förordning om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande

Beslutsunderlag: Ds 2015:35 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande

SFS: 2016:881

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Stöd får ges till bostadsbyggen i områden med befolkningstillväxt och bostadsbrist, eller för bostäder till studerande. Stöd kan också ges för att lösa brist på bostäder av en viss typ i kommuner som saknar befolkningstillväxt. Bostäderna ska upplåtas med hyresrätt och får anordnas genom nybyggnad, tillbyggnad eller ombyggnad. Det finns även krav på att de nya byggnaderna ska ha en låg energianvändning.

Den som får investeringsstöd måste följa flera villkor under 15 år gällande bland annat förmedling av bostäderna, hyresnivåer och rimliga inkomstkrav på hyresgästerna. Stödmottagaren får inte heller under den tiden överlåta bostäderna till någon som avser att använda bostäderna för något annat ändamål, eller med andra villkor än de som krävdes när stödet beviljades. Det är länsstyrelserna som beslutar om investeringsstöd. Besluten får överklagas till Boverket som också får meddela närmare föreskrifter om stödet.

Nya regler för upphandling av vissa kollektivtrafiktjänster

Ändring: Lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:28 Upphandling av vissa kollektivtrafiktjänster

SFS: 2016:1212

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär nya regler för hur vissa kollektivtrafiktjänster ska upphandlas. Reglerna gäller för tjänstekontrakt för kollektivtrafik på järnväg, med tunnelbana och på vatten. De gäller även för tjänstekoncessioner för all sorts kollektivtrafik. De nya reglerna kompletterar EU-regler på området.

Krav på installationer för alternativa drivmedel

Ny lag: Lag om krav på installationer för alternativa drivmedel

Ny förordning: Förordning om krav på installationer för alternativa drivmedel

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:186 Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel

SFS: 2016:915 och 2016:917

Ikraftträdande: 18 november 2016

I regelverket anges vilka standarder som ska gälla för tankstationer för vätgas och metangas och för laddningspunkter för elfordon. Syftet är att underlätta utbyggnaden och användningen av infrastruktur för alternativa drivmedel och därigenom öka användandet av alternativa drivmedel. I lagen anges också att avgifter för att ladda elfordon vid offentliga laddningspunkter ska vara skäliga, objektiva och icke-diskriminerande.

Ändrad jaktlag för snabbare domstolsbeslut

Ändring: Jaktlagen (1987:259)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/16:199 Vildsvin och viltskador

SFS: 2016:974

Ikraftträdande: 1 december 2016

Ändringen innebär att det i jaktlagen föreskrivs att mål om jakt efter björn, varg, järv, lo eller kungsörn ska handläggas skyndsamt. Syftet är att påskynda domstolarnas handläggning av sådana mål.

Utvidgad skyldighet att anmäla växtskadegörare

Ändring: Växtskyddslagen (1972:318) och förordningen (2006:817) om växtskydd m.m.

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:200 En utvidgad skyldighet att anmäla växtskadegörare

SFS: 2016:1125

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Lagändringen innebär att skyldigheten att anmäla förekomst eller misstänkt förekomst av växtskadegörare utvidgas från att tidigare ha gällt vissa specifika aktörer till att nu gälla alla och envar. Växtskadegörare kallas de insekter, svampar och virus som äter eller skadar växter. De nya reglerna är en följd av ändringar i ett EU-direktiv om skyddsåtgärder mot växtskadegörare. Ändringarna innebär även att Statens jordbruksverk ges rätt att meddela närmare föreskrifter om anmälan.

Socialdepartementet

Socialdepartementet ansvarar för frågor som rör samhällets välfärd. De handlar om att främja människors hälsa och samtidigt se till att sjuka får den vård de behöver. De omfattar försäkringar för att människor ska vara ekonomiskt trygga när de är sjuka, äldre eller när barnen är små. Omsorg om personer med sociala svårigheter, med funktionsnedsättning eller äldre är andra frågor. Dessutom arbetar departementet med rättigheter för barn, funktionshinderspolitik och med jämställdhet mellan kvinnor och män.

Kontakt

Presskontakt hos socialförsäkringsminister Annika Strandhäll:
Pressekreterare Victor Harju
Tfn 072-504 36 70

Presskontakt hos folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström:
Tf. pressekreterare Victor Harju
Tfn 072-504 36 70

Presskontakt hos barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér:
Pressekreterare Joanna Abrahamsson
Tfn 072-543 84 89

Höjning av riksnormen för beräkning av försörjningsstöd

Ändring: Socialtjänstförordningen (2001:937)

SFS: 2016:906

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Rätten till försörjningsstöd regleras i socialtjänstlagen (2001:453) och utgör en del av det ekonomiska biståndet. I socialtjänstlagen anges vad som ingår i försörjningsstödet och att det ska finnas en riksnorm för en del av kostnaderna. Riksnormen täcker kostnader för bland annat livsmedel, kläder och telefon och är lika för alla. Beräkningar av skäliga kostnader enligt riksnormen finns i socialtjänstförordningen.

Ändringen innebär att samtliga poster i riksnormen höjs med 1 procent.

Reformerat bilstöd till personer med funktionshinder

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:4 Ett reformerat bilstöd

SFS: 2016:1066

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringen innebär bland annat att grundbidraget för köp av bil halveras och att inkomstgränserna inom det så kallade anskaffningsbidraget höjs. Det införs även ett tilläggsbidrag för köp av bilar som redan är delvis anpassade till eller mer lämpliga att anpassa till den som har ett funktionshinder. På så sätt riktas bilstödet i högre grad till dem som har bristande ekonomiska förutsättningar som gör det svårt att finansiera ett bilköp och till dem som får extra kostnader för inköpet. Normalt ska anpassningsbidrag inte lämnas för en bil som är äldre än fyra år eller har en längre körsträcka än 6 000 mil. Om bilen är olämplig med hänsyn till de anpassningar som behövs, ska anpassningsbidraget kunna nekas. Anpassningsbidrag kan medges även för körträning om det först görs en kontroll av att anpassningarna fungerar på ett trafiksäkert sätt.

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet ansvarar för regeringens utbildnings-, forsknings- och ungdomspolitik.

Departementet arbetar med frågor som exempelvis handlar om skolresultat, lärarförsörjning, etablering av nyanlända i skolan och levnadsvillkor för unga.

Departementet arbetar även med frågor om bland annat universitets och högskolors verksamhet, forskningsfinansiering och studiefinansiering.

Kontakt

Presskontakter hos utbildningsminister Gustav Fridolin:

Pressekreterare Emma Stark

Tfn 072-551 16 05

Pressekreterare Hanna Hessling

Tfn 072-557 38 01

Presskontakt hos gymnasie- och kunskapslyftsminister Anna Ekström:

Pressekreterare Helena Paues

Tfn 072-209 45 20

Presskontakt hos minister för högre utbildning och forskning

Helene Hellmark Knutsson:

Pressekreterare Kristian Brangefeldt

Tfn 072-543 95 89

Nya regler om särskild kvot vid urval till fristående skolor

Ny förordning: Förordning om särskild kvot i fristående skolor

Ändring: Skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:184 Fler elever i fler skolor

SFS: 2016:910 och 2016:911

Ikraftträdande: 1 november 2016

Skollagen ändras så att regeringen får större möjlighet att meddela föreskrifter om urvalsgrunder i fristående förskoleklasser, grundskolor och grundsärskolor. Den nya förordningen innebär att en huvudman för en fristående skola som använder kötid som en urvalsgrund får välja att ta emot ett begränsat antal elever per läsår (särskild kvot) som ges företräde framför övriga sökande. De elever som tas in med hjälp av den särskilda kvoten ska ha varit bosatta i landet kortare tid än två år före starten av

det aktuella läsåret. Kvoten kan användas vid urval till fristående förskoleklasser, grundskolor och grundsärskolor som har fler sökande än det finns platser för.

Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux

Ändring: Skollagen (2010:800) och förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:5 Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux

SFS: 2016:1184 och 2016:1185

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär att en utökad rätt att delta i kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå införs. Kravet på en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan för att en vuxen ska ha rätt till komvux på gymnasial nivå tas bort. I stället införs en utökad rätt att delta i komvux på gymnasial nivå för att uppnå behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare eller till utbildning inom yrkeshögskolan.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om vilka kurser inom komvux på gymnasial nivå som en vuxen har rätt till för att uppfylla krav på särskilda kunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. Det ska vara fråga om kurser som är vanligt förekommande som förkunskapskrav för yrkeshögskoleutbildningar.

En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap

Ändring: Lagen (2009:128) om yrkeshögskolan

Beslutsunderlag: Prop. 2015/16:198 En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap och Ds 2015:41 En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap

SFS: 2016:1183

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär att det införs krav på att en utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan ska ha den kompetens och de förutsättningar som krävs för att anordna utbildning inom det yrkesområde som utbildningen avser. Utbildning inom yrkeshögskolan ska även få anordnas av andra

statliga myndigheter än universitet och högskolor. Vidare innebär ändringarna att det införs en upplysning om att regeringen kan meddela föreskrifter om att en utbildning inom yrkeshögskolan får bedrivas som behörighetsgivande förutbildning på gymnasial nivå.

Kommuner ska samarbeta om regionalt yrkesvux

Ny förordning: Förordning om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:937

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ett nytt statsbidrag för yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux) införs, med villkoret att minst tre kommuner samverkar vid planering och genomförande av utbildningen. Utbildningsutbudet ska planeras efter samråd med Arbetsförmedlingen och den aktör som har ett regionalt utvecklingsansvar i länet eller länen. Syftet är att utbildningarna i högre utsträckning ska motsvara de behov av kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden inom en region.

För att få statsbidrag ska kommunerna erbjuda utbildningen som sammanhållna yrkesutbildningar och vid behov som enstaka kurser. Kommunerna ska själva finansiera motsvarande utbildning i minst samma omfattning som de får statsbidrag för.

Utbildningssatsning för anställda inom äldreomsorgen eller hälso- och sjukvården

Ändring: Förordningen (2015:504) om statsbidrag för utbildning som kombineras med traineejobb

Beslutsunderlag: Prop. 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017

SFS: 2016:1369

Ikraftträdande: 27 januari 2017

Ett nytt statsbidrag införs som får lämnas till en kommun för utbildning som motsvarar komvux på gymnasial nivå. Utbildningen ska rikta sig till personer som har en tidsbegränsad anställning inom äldreomsorgen eller hälso- och sjukvården. Utbildningen ska också syfta till att ge

deltagarna kompetens för en tillsvidareanställning inom äldreomsorgen eller hälso- och sjukvården.

Ändrade regler om slutbetyg och undervisningstid inom vuxenutbildningen

Ändringar: Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning och högskoleförordningen (1993:100)

SFS: 2016:1052 och 2016:1051

Ikraftträdande: 1 januari 2017

Ändringarna innebär bland annat att riktvärdet på 525 timmars undervisningstid inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) tas bort. Vidare förlängs möjligheten att utfärda slutbetyg enligt äldre bestämmelser för gymnasial vuxenutbildning. Slutbetyg från sådan utbildning får nu utfärdas senast den 1 juli 2020, i stället för som tidigare senast den 1 januari 2017. De äldre bestämmelserna om grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare ska fortsätta att gälla för den som senast den 1 juli 2020 har fått slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning.

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet ansvarar, tillsammans med utlandsmyndigheterna, för Sveriges förbindelser med andra länder. På Utrikesdepartementet formuleras de handlingsalternativ som ligger till grund för regeringens ställningstaganden i utrikes- och biståndspolitiska frågor samt i frågor om internationell handelspolitik.

Kontakt

Presskontakter hos utrikesminister Margot Wallström:

Pressekreterare Erik Wirkensjö

Tfn 070-317 64 71

Pressekreterare Pezhman Fivrin

Tfn 072-526 68 18

Presskontakter hos ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin:

Pressekreterare Annika Flensburg

Tfn 072-212 45 09

Pressekreterare Mikaela Kotschack

Tfn 073-062 90 04

Presskontakt hos EU- och handelsminister Ann Linde:

Pressekreterare Darina Agha

Tfn 072-708 16 27

De frågor som Utrikesdepartementet ansvarar för regleras sällan genom lag eller förordning. Undantag är lagstiftningsarbetet inom EU-området och för de förordningar som upprättas för att tydliggöra vilka uppgifter myndigheter som sorterar under Utrikesdepartementet har.

Till årsskiftet 2016/2017 träder inga lagar i kraft inom Utrikesdepartementets ansvarsområden.

Statsrådsberedningen

Växel: 08-405 10 00

103 33 Stockholm